

Bal kuşunun intikamı

The Honeyguide's revenge

 Zulu folktale

 Wiehan de Jager

 Leyla Tekül

 4

 Türkçe / English

Bu hikaye bal kuşu Ngedede ile Gingile adında aç gözlü bir genç adamın hikayesi. Bir gün Gingile avlanmaya gittiğinde Ngedede'nin sesini duymuş. Gingile'nin ağız bal bulurum düşüncesiyle sulanmaya başlamış. Durmuş ve kuşun sesini dikkatlice izleyerek onun bulunduğu dalların altına gelmiş. "Çitik, çitik, çitik," diye ötmüş kuş ve ara ara arkasına bakarak Gingile'nin onu izlediğinden emin olmak istemiş.

...

This is the story of Ngedede, the Honeyguide, and a greedy young man named Gingile. One day while Gingile was out hunting he heard the call of Ngedede. Gingile's mouth began to water at the thought of honey. He stopped and listened carefully, searching until he saw the bird in the branches above his head. "Chitik-chitik-chitik," the little bird rattled, as he flew to the next tree, and the next. "Chitik, chitik, chitik," he called, stopping from time to time to be sure that Gingile followed.

Yarım saat sonra, bir incir ağacına ulaşmışlar. Ngede dallar arasında çılginca zıplamaya başlamış. Sonra bir dalın üstünde durup kafasını ileri geri sallamış. Böyle yaparak Gingile'ye mesaj vermeye çalışmış: "Hadi bak burada işte! Gel, hadi ne duruyorsun?" Gingile ağacın altından baktığında hiç arı görmemiş ama gene de Ngede'ye güvenmiş.

...

After half an hour, they reached a huge wild fig tree. Ngede hopped about madly among the branches. He then settled on one branch and cocked his head at Gingile as if to say, "Here it is! Come now! What is taking you so long?" Gingile couldn't see any bees from under the tree, but he trusted Ngede.

Böylece Gingile avcı mızrağını ağacın altına bırakmış, bir kaç dal toplayıp ateş yakmış. Ateş iyice yandığında uzunca bir tahta çubuğu ateşin tam ortasına yerleştirmiş. Çubuk, yandığında çok duman çıkartan bir cins tahtadan yapılmışmış. Gingile yanan çubuğun soğuk kısmını dişlerinin arasında tutarak ağaca tırmanmaya başlamış.

...

So Gingile put down his hunting spear under the tree, gathered some dry twigs and made a small fire. When the fire was burning well, he put a long dry stick into the heart of the fire. This wood was especially known to make lots of smoke while it burned. He began climbing, holding the cool end of the smoking stick in his teeth.

Yukarı tırmandıkça da arıların vızıltısını duymaya başlamış. Ağacın kovuğundaki kovanlarından geliyormuş arıların sesi. Gingile elindeki duman tüten çubuğu kovuğa doğru yaklaştırıp içeri sokmuş. Arılar sinir içinde kovanlarından dışarı kaçışmaya başlamışlar. Tabii bu arada Gingile'yi de bir kaç kez sokup canını yakmışlar.

...

Soon he could hear the loud buzzing of the busy bees. They were coming in and out of a hollow in the tree trunk – their hive. When Gingile reached the hive he pushed the smoking end of the stick into the hollow. The bees came rushing out, angry and mean. They flew away because they didn't like the smoke – but not before they had given Gingile some painful stings!

Arılar gittikten sonra, Gingile elini kovanın içine sokup kocaman bal, yağ ve bir miktar arı larvası dolu petekleri dışarı çıkartmış. Petekleri dikkatlice omuzunda taşıdığı torbasına yerleştirmiş ve ağaçtan inmeye başlamış.

...

When the bees were out, Gingile pushed his hands into the nest. He took out handfuls of the heavy comb, dripping with rich honey and full of fat, white grubs. He put the comb carefully in the pouch he carried on his shoulder, and started to climb down the tree.

Ngede, bütün olup biteni dikkatlice izlemiş ve Gingile'nin ona teşekkür etmek için bal dolu bir parça petek vereceğini düşünerek daldan dala uçup o da yavaş yavaş alçalmış. Gingile nihayet ağaçtan inmiş. Ngede'de ona yakın bir kayanın üstüne konup ödülünü beklemeye başlamış.

...

Ngede eagerly watched everything that Gingile was doing. He was waiting for him to leave a fat piece of honeycomb as a thank-you offering to the Honeyguide. Ngede flittered from branch to branch, closer and closer to the ground. Finally Gingile reached the bottom of the tree. Ngede perched on a rock near the boy and waited for his reward.

Ama Gingile ateşi söndürüp mızrağını toplayıp bal kuşunu hiç düşünmeden evine doğru yürümeye koyulmuş. Ngede kızgın kızgın seslenmiş: “Çık-karrt, çık-karrt, çık-karrt!” Gingile durmuş, küçük kuşa bakmış ve kahkahalar atarak gülmeye başlamış. “Yani sen şimdi bal falan mı istiyorsun benden arkadaş? Ha? Ama bütün işi ben yaptım, arıların sokmalarına katlandım. Neden şimdi bu cânım balımı seninle paylaşayım?” Ve yürümeye devam etmiş. Ngede çok sinirlenmiş. Böyle bir davranışı hak etmediğini düşünmüş. Ama er geç intikamını almaya kararlıymış.

...

But, Gingile put out the fire, picked up his spear and started walking home, ignoring the bird. Ngede called out angrily, “VIC-torr! VIC-torr!” Gingile stopped, stared at the little bird and laughed aloud. “You want some honey, do you, my friend? Ha! But I did all the work, and got all the stings. Why should I share any of this lovely honey with you?” Then he walked off. Ngede was furious! This was no way to treat him! But he would get his revenge.

Bir kaç hafta sonra bir gün Gingile gene Ngede'nin bal çağrısını duymuş. Lezzetli balı hatırlayıp gene kuşu izlemiş. Ngede Gingile'yi ormanın kenarına kadar getirmiş. Orada "şemsiye diken" denen bir ağacın üstüne konmuş. "Tamam," diye düşünmüş Gingile "kovan bu ağaçta olmalı." Hemen gene ateş yakmış ve duman tüten çubuğu dişlerinin arasına alıp tırmanmaya başlamış. Ngede de izlemeye koyulmuş.

...

One day several weeks later Gingile again heard the honey call of Ngede. He remembered the delicious honey, and eagerly followed the bird once again. After leading Gingile along the edge of the forest, Ngede stopped to rest in a great umbrella thorn. "Ahh," thought Gingile. "The hive must be in this tree." He quickly made his small fire and began to climb, the smoking branch in his teeth. Ngede sat and watched.

Gingile tırmandığında arı sesi duymadığına şaşırılmış. “Belki de kovan ağacın içinde çok derin bir yerdedir,” diye düşünmüş kendi kendine. Biraz daha yukarı tırmanıp daha yüksek bir dalda durmuş. Fakat kovan yerine bir Leoparın yüzüyle karşılaşmış. Leopar böyle saygısızca uykusundan uyandırıldığı için son derece kızmış. Gözlerini kısıp ağzını açarak kocaman sivri dişlerini göstermiş.

...

Gingile climbed, wondering why he didn't hear the usual buzzing. “Perhaps the hive is deep in the tree,” he thought to himself. He pulled himself up another branch. But instead of the hive, he was staring into the face of a leopard! Leopard was very angry at having her sleep so rudely interrupted. She narrowed her eyes, opened her mouth to reveal her very large and very sharp teeth.

Leopar onu yakalamadan Gingile olanca hızıyla ağaçtan inmeye başlamış. Fakat telaştan bir dalı atlayınca paldır küldür yere yuvarlanmış ve bileğini incitmiş. Topallaya topallaya oradan hızla uzaklaşmış. Leopar onun peşine düşmek istemeyecek kadar yorgun olduğu için çok şanslıymış. Böylece hem Ngede intikamını hem de Gingile iyi bir ders almış.

...

Before Leopard could take a swipe at Gingile, he rushed down the tree. In his hurry he missed a branch, and landed with a heavy thud on the ground twisting his ankle. He hobbled off as fast as he could. Luckily for him, Leopard was still too sleepy to chase him. Ngede, the Honeyguide, had his revenge. And Gingile learned his lesson.

Ve o gün bu gündür Ngede'nin hikâyesini dinleyen çocuklar her zaman bu küçük kuşa saygı duymuşlar. Ne zaman bal toplamaya gitseler büyük bir parça bal peteğini ona bırakmayı unutmamışlar.

...

And so, when the children of Gingile hear the story of Ngede they have respect for the little bird. Whenever they harvest honey, they make sure to leave the biggest part of the comb for Honeyguide!

Global Storybooks

globalstorybooks.net

Bal kuşunun intikamı

The Honeyguide's revenge

 Zulu folktale

 Wiehan de Jager

 Leyla Tekül (tr)

